

ÖSSZEFOGLALÓ

a kamarai tagságból fakadó tisztviselői pozíció és a szülési szabadság alatt járó juttatások összefüggéseiről, valamint a kamarai választott tisztség fenntartásáról szülési szabadság alatt

Az alábbiakban kifejtettek alapján, a **társadalombiztosítási szabályok tekintetében** nem jelent jogviszonyt, sem pedig keresőtevékenységet a kamarában betöltött tagsági pozíció illetve tisztség, amennyiben nem jár érte ellentételezés, tiszteletdíj vagy a Tbj. szabályai szerinti minimum díjazást nem haaldja meg. A BÜK jogtanácsosi tagozatának tagsága ennek a feltételnek megfelel, nem jár érte tiszteletdíj jelenleg. (További szabályok szerint nem minősül keresetnek még a szülési szabadság alatt utalt olyan jövedelem sem, mint például az esetleges tiszteletdíj vagy bónusz vagy jutalom (akár munkáltatótól, akár más szervezettől, pl. BÜK/MÜK), amely a jogosultság kezdete előtt (tehát szülés előtt) kifejtett tevékenységért jár az anyának.)

Alapfelvetésként érdemes rögzíteni, hogy a 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 5. § (2) bekezdése alapján a **személyes munkát** valamely **kamara tagjaként ellátó személyt akkor kell munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek** tekinteni, ha járulékalapot képező jövedelemnek minősülő **tiszteletdíja** (díjazása) **eléri** az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott összeget, amely megegyezik a **minimálbér harminc százalékával**, illetőleg naptári napokra annak harmincad részével (ez tehát a biztosítási jogviszony és biztosított törvényi definíciója).

A kamarai jogtanácsosok munkáltatójukkal munkaviszonyban állnak. A nőt, a gyermeke születésétől számított 24 hétig szülési szabadság illeti meg. Ennek jogszabályi alapja a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény („Mt.”) A 127. § alapján ugyanis: (1) Az anya egybefüggő 24 hét szülési szabadságra jogosult azzal, hogy ebből két hetet köteles igénybe venni. (2) A szülési szabadság annak a nőnek is jár, aki a gyermeket örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette. (3) A szülési szabadságot - eltérő megállapodás hiányában - úgy kell kiadni, hogy legfeljebb négy hét a szülés várható időpontja elé essen.

A szülési szabadság 24 hetes időtartama alatt (pontosabban a gyermek születésétől számított 168 napig) az anyát csecsemőgondozási díj (CSED) illeti meg, amelynek jogszabályi feltételeit a 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.), a 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (Rendelet), valamint a Tbj. határozza meg.

Az Ebtv. 41. § (1) bekezdése b) pontja alapján akkor **nem jár csecsemőgondozási díj** a biztosítottnak, **ha bármilyen jogviszonyban** - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet - **keresőtevékenységet** folytat. Annak a biztosítottnak, aki a **keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt keresete után jár csecsemőgondozási díj**. Az Ebtv. alapján továbbá az ellátásra való jogosultság kezdőnapját **megelőzően végzett tevékenységből származó jövedelem** - ideértve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a személyijövedelemadó-mentes tiszteletdíjat is – **sem minősül keresőtevékenységnek**, még akkor sem, ha az az ellátás folyósításának ideje alatt kerül kifizetésre.

A Rendelet 1. § (2) bekezdésének p) pontja szerint **keresőtevékenységnek** minősül a Tbj. 5. §-ában meghatározott biztosítási jogviszonyban, valamint egyszerűsített foglalkoztatás keretében végzett személyes tevékenység.

Tekintettel a fenti konklúzióra, miszerint nincs társadalombiztosítási szempontú akadálya annak, hogy a szülési szabadságát töltő anya fenntartsa keresőtevékenységet meg nem valósító tagságát és választott tisztségét a kamarában, vizsgálni érdemes az egyéb szakmai szempontú megfontolásokat és szabályokat.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) alapján a tagság szüneteltetése kivételével az anya, a tagdíj – esetlegesen kérelmezett csökkentett tételének - megfizetése mellett tagságát, és ezzel tisztségét is fenntarthatja.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 54.§-a szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója – a törvényben meghatározott feltételek esetén - a területi kamara engedélyével határozott ideig szüneteltetheti az ügyvédi tevékenységét. Az 54.§ (5) bek. alapján a szüneteltetés időtartama nem lehet rövidebb, mint három hónap és – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – ötvenként meghosszabbítható.

Az Üttv. 55. § (1) bekezdése alapján az **ügyvédi tevékenység szüneteltetése alatt** az ügyvédi tevékenység gyakorlója **nem gyakorolhatja** a kamarai tagságból vagy a kamarai nyilvántartásba vételből eredő jogokat, és - a *tagdíj fizetése, valamint az adatváltozás bejelentése kivételével* - nem terhelik az abból fakadó kötelezettségek. Az ügyvédi tevékenységét szüneteltető ügyvédi kamarai tisztségviselő e megbízatása a szüneteltetés kezdő napjával megszűnik. A jelen szabály alapján – a **szüneteltetés kivételével** – a **tagságból fakadó jogok, így a választott tisztség, a szülési szabadság alatt fenntarthatók.**

Mindezt megerősíti a **kamarai tagdíjról szóló 13/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat** 5. pontja, amely rendelkezik a kamarai tagdíjkezdvezményről és tagdíjmentességről. A nevezett MÜK szabályzat 5.5. pontja azzal, hogy lehetőséget biztosít a kamarai tagdíj csökkentésére a szülési szabadságot is magában foglaló azon időszakra, amely a gyermek születésétől annak egy éves koráig terjed. A kamara ezzel elismeri a létjogosultságát a kamarai tagság fenntartásának az anya tekintetében: *„a kamarai tagdíj megfizetésére kötelezett kérelmére területi ügyvédi kamara elnöke a kamarai tagdíj alanya után fizetendő kamarai tagdíjból 50%-os kamarai tagdíj kedvezményt ad a gyermeke születését vagy örökbe fogadását követő negyedévétől a gyermeke egy éves korának betöltése negyedévéig az anya, a gyermekét egyedül nevelő apa, vagy a gyermek gyámja számára.”* A kamarai tagdíj megfizetésére kötelezett kérelmére az e pont szerinti kedvezmény igénybe vételét a területi ügyvédi kamara elnöke - az eset összes körülményét figyelembe véve - az anya után fizetendő kamarai tagdíj helyett az apa után fizetendő kamarai tagdíj tekintetében is engedélyezheti.

Az ügyvédi kamara korábbi gyakorlatát vizsgálva, a kamara hasonló esetben, ügyvéd kolléganő számára (dr. Szecskay Katalin), a szülés utáni időszakban azt a gyakorlatot folytatta, hogy a kolléganő megtarthatta a kamarai tisztségét.

A fenti szabályok és gyakorlat létjogosultságát az is erősíti, hogy **az anyát**, kizárólag abból a tényből fakadóan, hogy anya lett, **diszkriminálni, és választott tisztségétől megfosztani nem lehet.** Minden ezzel ellentétes szabály a tiltott megkülönböztetés elvébe ütközhetne.

Fontos ugyanakkor kiemelni és a kamarai tagokban tudatosítani, hogy amennyiben aktív kamarai tagságukat gyermek születése (örökbe fogadása stb.) esetén fenntartják, a kamarai tagsági jogviszonyból származó kötelezettségek, így pl. a **továbbképzési kötelezettség** a többi aktív kamarai taggal azonosan terhelik. Mindezt alátámasztja az Üttv. 1. § (4) bekezdése, amely szerint: *Az ügyvédi tevékenység gyakorlója szakmai tudását önképzés és kötelező továbbképzés útján fejleszti*, valamint az ügyvédi tevékenységet folytatók továbbképzési kötelezettségéről szóló **18/2018 (XI.26.) MÜK szabályzat** is. A szabályzat 1.1. pontja: *„Az ügyvéd az alkalmazott ügyvéd, a kamarai jogtanácsos, (...) (a továbbiakban együtt: Továbbképzésre Kötelezett) az e szabályzatban meghatározott időszakban (a továbbiakban: Továbbképzési Időszak) köteles az e szabályzatban meghatározott számú kreditpontot a Kamara által az Üttv. 161. § (2) bekezdés a) pontja alapján megszervezett, illetve az OAB által nyilvántartásba vett Képzési Eseményen vagy Képzési Eseményben (a továbbiakban: Továbbképzés) való részvétellel megszerezni (a továbbiakban: Továbbképzési Kötelezettség).* A nevezett MÜK szabályzat 2.6. pontja szerint *„a Továbbképzési Időszakba az ügyvédi tevékenység szüneteltetésének, illetve felfüggesztésének az időtartama nem számít bele. Ha az ügyvédi tevékenység szüneteltetése,*

illetve felfüggesztése időszaka az öt évet meghaladja, az ügyvédi tevékenység folytatásának a napjával új Továbbképzési Időszak kezdődik.”

5

A fenti elemzés a készítésekor hatályos jogszabályok alapulvételével íródott.

Dátum: 2019. október 14.

Készítette: dr. Erdei Marianna Orsolya LL.M.
BÜK Jogtanácsosi tagozatának tagja

dr. Fűrge Krisztina
MÜK Jogtanácsosi tagozatának tagja

* * *

Jogszabályi hivatkozások:

▶ **1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.)**

40. § (1) *Csecsemőgondozási díjra jogosult az a nő, aki a gyermeke születését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt, és akinek a gyermeke*

a) a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül születik, vagy

b) a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl baleseti táppénz folyósításának az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül születik.

41. § (1) * *Nem jár csecsemőgondozási díj a biztosítottnak*

*b) * ha bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet - keresőtevékenységet folytat.*

(2) * *Annak a biztosítottnak, aki a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt keresete után jár csecsemőgondozási díj.*

(3) * *Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában nem minősül keresőtevékenységnek az ellátásra való jogosultság kezdőnapját megelőzően végzett tevékenységből származó jövedelem - ideértve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a személyijövedelemadó-mentes tiszteletdíjat is - , ha az az ellátás folyósításának ideje alatt kerül kifizetésre.*

▶ **217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet**

1. § (2) bek.

p) * **keresőtevékenység:** *a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 5. §-ában meghatározott biztosítási jogviszonyban, valamint egyszerűsített foglalkoztatás keretében végzett személyes tevékenység.*

▶ **1997. évi LXXX. törvény (Tbj.)**

5. § (1) *E törvény alapján biztosított*

g) * *a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végző személy - a külön törvényben meghatározott * közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével - amennyiben az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,*

(2) * Az (1) bekezdés g) pontjában foglaltakon túl, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek kell tekinteni azt is, aki: gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselője, alapítvány, egyesület, egyesületek szövetsége, társasház közösség, közttestület, **kamara**, európai részvénytársaság, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, európai területi társulás, vízgazdálkodási társulat, erdőbirtokossági társulat, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, közös vállalat, egyéni cég, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, állami vállalat, egyes jogi személyek vállalata, vállalatcsoport, Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezeteinek, önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak, magánnyugdíjpénztárak tisztségviselője, vezető tisztségviselője, vagy e szervezetek felügyelőbizottságának, illetve a Kormány törvénnyel létrehozott javaslattevő, véleményező és tanácsadó testületének a tagja; a helyi önkormányzati választásokon választott képviselő és tisztségviselők, társadalmi megbízatású polgármester, **feltéve, hogy járulékalapot képező jövedelemnek minősülő tiszteletdíja (díjazása) eléri az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott összeget és a munkát Magyarországon vagy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó másik tagállam, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezményben részes másik állam területén végzi.**

8. § * Szünetel a biztosítás:

a) a fizetés nélküli szabadság ideje alatt, kivéve, ha

aa) * a fizetés nélküli szabadság idejére **csecsemőgondozási díj**, gyermekgondozási díj, gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély vagy gyermeknevelési támogatás kerül folyósításra.

► 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.)

VIII. FEJEZET: AZ ÜGYVÉDI TEVÉKENYSÉG SZÜNETELTETÉSE

54. § (1) Az ügyvédi tevékenység gyakorlója a területi kamara engedélyével határozott ideig szüneteltetheti ügyvédi tevékenységét, ha

a) gondoskodott a saját, illetve az olyan ügyvédi iroda megbízásainak átadásáról vagy megszüntetéséről, amelynek nem marad ügyvédi tevékenységet folytató tagja,

b) gondoskodott az alkalmazásában, illetve az olyan ügyvédi iroda alkalmazásában álló alkalmazott ügyvéd, ügyvédjelölt, alkalmazott európai közösségi jogász, illetve ügyvédasszisztens munkaviszonyának a megszüntetéséről, amelynek nem marad ügyvédi tevékenységet folytató tagja, valamint

c) arcképes igazolványát a területi kamarában a szüneteltetés időtartamára leadja.

55. § (1) Az ügyvédi tevékenység szüneteltetése alatt az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem gyakorolhatja a kamarai tagságból vagy a kamarai nyilvántartásba vételből eredő jogokat, és - a tagdíj fizetése, valamint az adatváltozás bejelentése kivételével - nem terhelik az abból fakadó kötelezettségek.

(2) Az ügyvédi tevékenységét szüneteltető ügyvédi kamarai tisztségviselő e megbízatása a szüneteltetés kezdő napjával megszűnik.

56. § (1) Az ügyvédi tevékenység szüneteltetésének a meghosszabbítását - ha annak e törvényben meghatározott feltételei fennállnak - a területi kamara határozott időre engedélyezi.

(2) Ha az ügyvéd a tevékenységét a szüneteltetés engedélyezésekor megjelölt határidő lejárta előtt folytatni kívánja, ezt köteles az ügyvédi tevékenység folytatását legalább harminc nappal megelőzően a területi kamarának bejelenteni.

(3) Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlója ügyvédi tevékenységét a munkaviszonya megszűnése miatt szünetelteti, az ügyvédi tevékenység az új, ügyvédi tevékenység gyakorlására irányuló munkaviszony létesítésének igazolását követő naptól folytatható. Ebben az esetben a szünetelés időtartamának nem kell elérnie a három hónapot.

(4) A területi kamara az ügyvédi tevékenység folytatására való jogosultságot az ügyvédi tevékenység folytatását megelőzően hivatalból ellenőrzi.

(5) A tevékenység folytatásának a tényét a területi kamara a nyilvántartásba hivatalból jegyzi be.